

Paikka Väinämöinen, Meritullinkatu 10

Aika: Ma 11.6.2018 klo 12-15

Osallistujat:

- Ylitarkastaja Jukka Haapamäki (ryhmän puheenjohtaja), opetus- ja kulttuuriministeriö
- Opetusneuvos Matti Kajaste, opetus- ja kulttuuriministeriö ESTE
- Tutkimuksen kehittämispäällikkö, Timo Taskinen Jyväskylän yliopisto ESTE varahenkilö Pirjo Rauhala, Tampereen yliopisto ESTE
- Tutkimuspäällikkö Seliina Päällysaho, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
- Kehittämispäällikkö Minna Liikala, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Ylilääkäri Ari Lindqvist, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
- Tutkimuksen tietoasiantuntija Yrjö Lappalainen, Tampereen teknillinen yliopisto
- Palvelupäällikkö Anne Sunikka, Aalto-yliopisto ESTE varahenkilö tietoasiantuntija Leena Huiku, Aalto yliopisto
- Ennakointipäällikkö Soile Ollila, Business Finland
- Yksikön johtaja Marja Kylämä, Suomen Akatemia
- Tiedejohtaja Kalle Korhonen, Koneen Säätiö ESTE
- Tietojärjestelmäasiantuntija Jyrki Ilva, Kansalliskirjasto
- Suunnittelija Janne Pölönen, Tieteellisten seurain valtuuskunta
- Kehittämispäällikkö Ari Leppälahti, Tilastokeskus ESTE varahenkilö Mervi Härkönen, Tilastokeskus
- Kehityspäällikkö Hanna-Mari Puuska, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus

Vierailijat:

- Projektipäällikkö Tiina Strengell (sihteeri), CSC - Tieteen tietotekniikan keskus
- Principal Advisor Jackie Fawcett, Science and Innovation Trends, New Zealand Ministry of Business Innovation and Employment

Asialista:

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen
2. Research information system in New Zealand (Jackie Fawcett)
  - Jackie kertoi
  - Meeting with Norway also

- Similar concept in which we want to be, julkisia ja yksityisiä rahoittajia, government fundings but also private funders, similarities

Differences

- Ministry of innovation – different place comparing to Finland – cross government
- consulting is common
- goal is to make research more visible, funders etc especially researcher
- better decisions is not the reason to do the system
- much open data in New Zealand

How is it build?

- as a collaboration (seems quite a same as in ttv) - for example Callahan Innovation – science research
- standardization etc
- everybody should benefit etc – shared values need lot of work
- Framework / Systems development – standardization ..
- Vielä yksi (kalvolla)

Really good introduction to your systems and I have get a little deeper later.. and we definitely need to co-operate later

Quite a same issues which we also have discussed in here. Like that all should benefit and it takes time to think all this, and privacy issues etc..

Cycle, which we have to go through all the time..

Don't use much time for the outputs – future task to think that

Have use lot of time for thinking (the data models) concept models – it's not the see relations between data – language around the area – common data standards used – made also for the conversations and it has been very valuable for that

At the moment at NRIS Phase 2,

- They have had similarities how they have developed it - At first some kind of proof of concept for data model –
- Next steps
- several layers of funders?

Keskustelua

- NC:ssä tehdään kaikki yhdessä, meillä tehdään “palikoina” eli lähdejärjestelmä kerrallaan
- Aikataulu – tehdään ensin portal, josta integroidaan joihinkin organisaatioihin. 2 vuoden päästä saadaan kaikkien rahoittajien datat yhteen, tutkimus agencies – menee pitempään
- teknologia ei pitäisi olla niin hankalaa
- crossorganisaatiot luomassa
- You were working a lot with working groups? How you have decided from the good standards?
  - Proposals from asiantuntijalta – kept also some workshops, discussed, kept new workshops
  - Tried to give the decision making for experts
- Open data – did you deal with the healthcare data? Globality, individuality
  - Not dealing with it, can be anonymized
  - They don't store data, only linking it
  - Open data – ongelmia – what's ok to publish – personal & not personal
    - Safety of individuals and properties
    - Quite serious issue
  - Voi kysyä lisää sähköpostitse lisätietoja

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan ja muistion hyväksyminen

- Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja

4. Tilastokeskuksen työajankäyttökertoimien laskenta [Liite 3](#)

- Merja esitteli työajankäyttökertoimien laskentaa

- laskee vain tk toimintaan käytettyä työaika
- aineistoissa paljon vaihtelua, paljon tekemistä, että saa yhdistettyä datat
- joissain yksiköissä ei tarvitse kirjata työaika, joten näistä ei ole saatu tietoja

Laskenta

- kalvojen mukaisesti

Kertoimien hyödyntäminen

- kalvojen mukaisesti
- virkaryhmittäiset nimikkeistä on pohdittu siirtyvän tutkijauraportainten käyttämiseen
  - tämän käytännön toteutuksesta vielä pohdittavaa

Julkaiseminen

- Uudet ajankäyttökertoimet 25.10.2018

- Voisivat tulla näkyviin Vipuseen

Selena: Onko eri tavalla AMK:n puolella?

- Nyt tehdään henkilötason laskentaa, AMK:t laskee nämä itse – tieteenaloissa eroa, menee tekemisen perusteella, ei koulutuksen
- Henkilökunta pyydetään jakamaan sen mukaan millä alalla on tehnyt TKI työtä

Ruotsissa vähän vastaava systeemi ja siellä on julkaistu työajankäyttökertoimet

- Siellä paljon ulottuvuuksia
- Tarkoituksena on julkaista samankaltainen systeemi kuin Ruotsissa
- OKM:n tiedonkeruu menee yhdenmukaisesti Tilastokeskuksen kanssa
- AMK:ssa ei mene ihan yksi yhteen
  - AP Selina – kysellee miten heillä menee
- Ruotsissa kukin työntekijä vastaa keskiarvosta vuoden töistä (kuinka paljon meni mihinkin aikaa, noin 20 eri luokkaa) – sillä tasolla tämä julkaistaan
- Suomessa vain t&k –kerroin
- Voiko tulkita niin, että kuinka suuri prosentti menee t&k toimintaan? Tutkimus t&k, Hallinnollinen apu, myös t&k:llisiin

- Mitä mieltä ajankäyttökertoimien julkaisusta?

- Julkaisu tulisi taulukossa, jossa tiede, tutkijan urapolku / virkaryhmä

- Tulisiko yliopistoittain? Ei, kun tieteenaloittain. Ruotsin tapaus on erilainen, koska siellä survey kattaa kaikki yliopistot, täällä toteutettu eri tavoin ja tiedenkeruutapakin vaihtelee

→ Täytyy vielä keskustella yliopistoissa (mun viereinen hlö?)

Tähän sovittiin palaavamme tähän asiaan vielä myöhemmin.

5. Tilannekatsaus tutkimustietovarannon kehitykseen [Liite 4](#)

- Tutkijakyselyn tuloksia
  - Viimeksi päätettiin julkaista ja julkaistiin nettisivuilla ja TUHA –verkoston kautta
  - Suomi 45, eng 9 vastausta
  - Tuli todella runsas määrä vastauksia
  - Tarkoitus hyödyntää portaalin suunnittelussa
  - Pari ilmoittautunut palvelumuotoilutyöpajaan
- Hallinnollinen työ vie paljon aikaa
- Saiko syvällisempää irti?
  - SA sitä mieltä, että hakemuksia on jätetty 10 minuutissa
  - Voiko tutkimussuunnitelman tekemistä oikaista? Ehkä pointti on siinä, ettei sitä tarvitsisi tehdä moneen kertaan

- Tutkijan näkökulmasta nykyään rahoitukset ovat pienentyneet – ehkä se tekee hakemisen hankalammiksi työläämmäksi. täytyy tehdä useita hakemuksia
    - Tutkimustietovaranto auttaa siinä, että voisi saada esiin mistä voi hakea
    - TTV – myös antaa tietoa rahoittajille, että voi hakea tekijöitä AP tehdään tarkempi analyysi vastauksista, jotta tiedetään mihin pitäisi vastata
  - Erilaiset käytännöt eri rahoittajilla, mikä hankaloittaa tutkijan työtä – käyty johtoryhmässäkin keskustelua ja todettu, että eri rahoittajat tarvitsevat eri tietoja esim. lakisääteiset, okm (vaikuttavuus)..
  - Tutkimustietovaranto tuo rakenteet, mistä voidaan lähteä korjaamaan asioita
    - Aiemminkin yritetty yhdenmukaistaa, muttei vielä onnistuttu
  - Tutkijat toivoisivat yhtä järjestelmää – tähän ei kuitenkaan TTV tuo vastausta
    - budjettiosio – kommenttiin TTV ainakin osittain vastaa
  - Vuosikello
    - Yliopistoilla voi olla omat vuosikellonsa
  - Koottu palveluportaali..
    - Helsingin yliopistoilla Datatuki – tällainen ei siis niinkään TTV:stä
  - Tiedonhakarpeet ja grafiikat
    - Portaalin idea – tähän TTV:ssä pyritäänkin
  - Tutkijan omat sivut, CV
    - Orchidista ja Puresta (kotisivu, CV)
  - Onko TTV portaali tarkoitettu vain tutkijoille?
    - Ei varsinaisesti, ei olennaisin käyttäjäryhmä
- Tutkimustietovaranto
    - **Hankkeiden ja julkaisujen tietoja ladattu** tutkimustietovarannon tietokantaan
    - Hanketiedoista luotu ensimmäisiä **PowerBI** -raportteja
    - **Julkaisujen yhdistämistä hanketietoihin suunniteltu**
      - Vaihtoehtoina: DOI, päätösnumeron palauttaminen Virtaan (SA:n kanssa keskusteluja)
    - Tutkimustietovarannon pilotointia suunniteltu – myöhemmin tarkemmin
      - Aalto -yliopiston, JY:n, SeAMK:n , ja Luonnonvarakeskuksen kanssa
    - Portaalin kehitys palvelumuotoilun keinoin edistynyt
  - Hanketietovaranto
    - **Pilotointia edistetty** BusinessFinlandilta, Suomen Akatemialta, Alkoholitutkimus-, HS- ja Nesslingin säätiöiltä saatujen tietojen pohjalta
      - **Tietomallia muokattu ja kaikille pakollisia kenttiä** määritelty
        - **Päähanke-raportoitava hanke, alue, päivämäärät**
    - Lopullinen tietomalli ja käytettävät koodistot esitellään hanketietovarantokokouksessa 19.9.
    - Hanketietovarannon **testaus** aloitettu
    - **Tuotantoon siirtymisen suunnittelu** aloitettu
      - Tiedonsiirto, aikataulut, materiaalit jne
      - Tietosuoja-asiat - Luvat näyttää tietoja

Onko rakennerahastot edelleen mukana? On, muttei heiltä olla saatu dataa

- VIRTJA-julkaisutietopalvelu ja julkaisutyöryhmä
  - Sovittiin, että keskustellaan elokuussa laajemmin tietosuoja-asioista
- Tutkimusinfra pankki
  - Tutkimusinfrastruktuurien tietopankin siirron suunnittelu tutkimustietovarannon ympäristöihin aloitettu tietokannan osalta (**Tietokannan siirtoa aloitettu –tyssäsi perusasioihin**)
  - **Infrojen määrittelystä, luokittelusta ja tietomallin muokkauksesta on käyty keskustelua Helsingin ja Turun yliopistojen kanssa.** Keskustelujen pohjalta työtä on päätetty jatkaa koko **TUHA –ryhmän** voimin kesälomien jälkeen.
  - Tietomallin muotouduttua tutkimusinfra pankin siirtoa tutkimustietovarannon yhteyteen jatketaan
  - SA –Tutkimusinfra komitea – Merja Särkelä
  - AMK - Mukaan
- Etsin/METAX
  - Jatkossa tiedot myös TTV:n portaaliin
  - Jatkossa linjaus siitä, mitä aineistoja tallennetaan
  - Metax –blogista voi seurata edistymistä
- Tutkimustietovarannon palvelumuotoilu
  - Liite
- TUHA-sanasto
  - Työtä tehty pitkään TUHAssa ja myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
  - Tuha –sanasto julkaistu – ja tämä mahdollistaa yhdistämisen tietomalleihin tietomallit.suomi.fi
  - Aikomuksena luoda jatkossa hierarkia ja jatkaa ylläpitoa – ei tehty varsinaista jatkosuunnitelmaa
  - Nämä linkitetään CASRAI –sanastoon, ei käännetä englanniksi
  - Jessica ollut mukana kääntää sanastoa myös ruotsiksi
  - Tehty pienellä porukalla, SA ollut rahoittamassa
    - Asiantuntijoita pyydetty erikseen mukaan ja on saatu melko hyvin mukaan
    - Toiminut hyvin
    - Sanastot.suomi.fi – palvelu julkaistu

Pohjoismaiset tapaamiset 28.-29.5.2018

- kahtena päivänä vieraita pohjoismaista ja Belgiasta
- tutkimustiedonhallinnan toimijoiden tapaaminen
  - Norja pitkällä ja heidän kanssaan olisi hyvä tehdä yhteistyötä
  - Tanskassa julkaisutiedonkeruu, julkaisuportaali, ORCHID
  - Ruotsissa rahoituspäästö tietokanta ja julkaisutietokanta, jotka kuitenkin erillisiä
  - Norjan, Tanskan ja Ruotsin yhteistyö päättyy

- Jatkossa:
  - EuroVirta, Nordic List, bibliometriikka
  - Jatkossa yhteistä julkaisudataa, joiden perusteella voidaan tehdä paremmin vertailuja
  - Valmistellaan hakemusta NordForskille rahoituksesta, koordinointi CSC&TSV
  - Tavoitteena pohjoismainen tietokanta, jota voisi laajentaa myöhemmin
- Orchid - tapaaminen
  - Osallistujia Pohjoismaista + suomen yliopistoista
  - Tutkimustietovarantoon omat tietonsa Orchidissa – luvat tietojen lukemiseen TTV:ssä Orchidissa, eikä erillistä palvelua
  - Ajatusta kehitellään ja jatketaan keskustelua ORCHIDin kanssa
  - Uudessa Seelannissa&Etelä-Afrikassa yhdistetty ORCHID –tietoja, mutta siellä rakennettu erillinen ”palikka”
  - Jukka: ORBIT –hanke kunnianhimoisen. Kaikkiin maailman järjestelmiin voisi hakea julkaisutietoja. Muutaman ison rahoittajan kanssa aloitettu toteuttamaan. Meillä olisi parempi hyödyntää tähän tutkimustietovarantoa.
  - H-M: hanketietovarannosta voisi tulla myös tietoa ORCHIDIin

Tiedonsiirtopilotit

- Miten hyödynnettäisiin ja mitä te

AP Kiinnostuneet voi ottaa edelleen yhteyttä!

Osiot:

- Hanketietojen hyödyntäminen. Tullut esiin seuraavia:
  - esim. PDF:ien saaminen rajapinnasta – helpottaisi työtä – Nämä jatkokehityskohteena,
  - Palveluväylän käyttäminen hyödyksi
  - Aallon ja Luken kanssa sovittu jatkokeskusteluista ja otetaan tarpeet huomioon
- Infratietojen hyödyntäminen
  - Kunhan tietomalli on saatu tehtyä
- Tutkimusaineistojen pilotointi
- Muiden tutkimusaktiviteettien tietojen siirtäminen
- Tutkijoiden tietojen siirto
  - Itse tallennettuja, tai affiliaatiosta tulevien tietojen osalta
  - Tutkijajoukoilla ja ORCHIDissa
  - Luvitukset olennainen kysymys
    - mietitty myös opetushallituksen puolella, joten tästä olisi hyvä ottaa mallia
    - Kysymyksenä on, missä tutkija antaa luvan julkaisemiseen?
    - Jukka: Luontevaa voisi olla rakentaa luvitusjärjestelmä organisaation järjestelmään

- Tarkoituksena ei ole se, että TTV:hen tulisi käyttöliittymä tietojen syöttämiseen
- Tiedonsiirtopilotit
  - Esim. SA:lta kytkentöjä
  - Saisiko Hanketiedot ulos Virran rajapinnan kautta?
    - Hankkeen päätösnumero ja siihen liittyvät julkaisut olisi hyvä saada Juulista rajapinnan kautta (kansalliskirjaston toive)
    - AP Hankenumeroita voi viedä nyt jo VIRTAAan
    - Infratietoja voi lisätä VIRTAA:an – OKM ei velvoita tähän, vaan tämä on vapaaehtoista tietoa
  - SA: kielteiset rahoituspäätökset menee yliopistoille – näitä kannattaisi hyödyntää. Siellä tiedot mitä yliopisto tarvitsee? Ei tietoa minne tarkalleen tieto menee. Tiedot menee ainakin taloushallintoon (tai he hakevat), muttei ole yleisessä tiedossa mihin näitä käytetään. Tätä olisi hyvä hyödyntää laajemmin.
    - Aallolla varmaankin taloudella ja tutkimuspalveluilla
    - Yliopisto päättää mitä tiedoilla tekee?
    - Hyvä ottaa huomioon, ettei tässä käy samalla tavalla, että tietoja tulee, muttei niitä osata hyödyntää
    - SA:lta menee hakemustiedot heti kun haku on päättynyt
    - AP? Hankeryhmässä mukana yliopistoilta joku, joka tietää miten on käytetty? Jotenkin pitäisi levittää tietoja siitä, mitä tietoja on saatavilla.
      - Koitetaan edistää tietojen hyödyntämistä pilottien kautta

6. Tutkimustoiminnan raportointi ja tilastointi tutkimustietovarannon kautta [Liite 5](#)

- TTV tuottaa sekä määrällistä ja laadullista tietoa
- TTV:n 3 tavoitetta
  - helpottaa tutkijoiden ja org:n työtä, vaikuttavuuden lisääminen, tietopohjaa tutkimusjärjestelmän ohjaukseen
- Missä vaiheessa aineistojen tiedon keruu muodostuu velvoittavaksi ja milloin vapaaehtoista?
- Päämääränä laaja yhteinen tietopohja
- Laadullisen tiedon analyysi mahdollistaa kuumien tiedealueiden etsinnän
- mahdollisuutta selvittää Organisaatiokohtaista alarakennetta
- Nykytilanne – kalvojen mukaisista on jo tilastollista tietopohjaa
- TTV:n mahdollisuudet – kalvojen mukaan
  - Julkaisut: Blotkan (?) laki – mahdollistaa kattavamman tilastojen tekemisen
  - Tutk.aineistot: miten tutkimusaineistoja käytetty eri julkaisuissa? Kuinka paljon aineistoja hyödynnetään tutkimuksessa? UniFI:n meritointi tutkimusaineistojen hyödyntämisen mukaan
  - Tutkimusrahoitus: säätiöitä ei huomioitu tällä hetkellä tarkemmalla säätiötasoilla – palkitseminen rahoitusmallimuodossa, toisiinsa kytkeytyviin säätiöihin

- SA:lla jo tiedossa millaisia apurahoja on, mutta olisi hyvä skaalta millaisia apurahoja on (henk.koht ym)
- Rahoitustilastoja haluttaisiin saada esim. teemoittain (ilmastonmuutostutkimus) - tutkimusrahoituksen jakautuminen teemoittain
  - Infrat: käyttötiedot ja niiden hyödyntäminen tutkimuksessa
  - Henkilöstö: Tilastointi meritoitumisen mukaan
- Yhdistäminen tuottaa uuden elementin

Tutkimuksen tilastotietoja esitetään Vipusessa, milloin tiedot näytetään Vipusessa ja milloin TTV:n portaalissa?

Missä vaiheessa tiedot tulisi olemaan kansallisesti velvoittavaa? Velvoitukset Esim. tiettyjen organisaatioiden kohdalla

AP Muutetaan tiedon louhinta kohtaan hakemuksien sijaan julkinen kuvaus

- Louhinnassa nähdään valtavasti mahdollisuuksia – tarvittaisiin dynaamisempaa luokitusta – SA:lla louhintaa tehdään jo. Kysymyksenä on se, mitä saa louhia eli mikä on käytännössä julkista
  - Esim. Teema-alojen kohtaan
  - Jukka: tieteenala pääteltäisiin abstraktista – jossain tehty jo – tai oli ainakin ideoitu
  - Myös lähdeluettelon perusteella tehty luokituksia tekoälyä hyödyntäen
  - Asiasanoittelua kannen perusteella

7. Tiedoksi

- EUNIS-konferenssi
- EuroCRIS-konferenssi
- CASRAI ReConnect UK
  - Linkitykseen ei estettä. Minnalle voi kertoa, jos on jotain kysymyksiä kysyttäviksi!

10. Muita asioita

- Tietopohja liittyen acp-maksuihin
  - Kansalliskirjaston kanssa käyty palaveri 1,5 vk sitten
  - Liittyy neuvotteluihin kustantajien kanssa (yo:jen kanssa)
  - Toiveena:
    - Lehtien kustantajien nimet julkaisutietopalveluun – julkaisupalvelun & NordicCrisin kautta toteutettava
    - Tieto siitä, kuinka moni artikkeli on hybridijulkaisussa julkaistu
      - Tieto siitä, mitkä on hybridijulkaisukanava? Tätä olisi hyvä tilastoida.
      - Indeksointitieto on jo julkaisufoorumin tk:ssa – Uusi kenttä tietokantaan, jos tiedossa on ISSN –koodi, mitkä ovat hybridejä
        - Kustantajan nimi löytyy jo julkaisutietokannasta. Voi tosin olla vanhentuneita eikä kaikki yhdenmukaisua, mutta tieto on olemassa.

- Joonas Nikkasen kanssa
- Tieto ABC –maksusta? – kuinka paljon maksettu ABC –maksuja?
  - Korkeakoulut olisivat tietolähde, niin kentän voi lisätä ja kerätä tiedot
  - Tieto oikeasti maksetuista tiedoista olisi tarpeen
  - Malli :
    - Rahat YOn taloushallinnan kautta
    - Maksettu – laskussa artikkelin nro
    - Haku DOI –pohjaiset euromäärät
    - vienti tietokantaan
    - OpenABC –hankkeeseen tätä kautta Suomen osuus
    - Ongelmana: ei maksettu aina keskitetyistä hankkeista
      - Kenttä
      - ABC –tietojen kerää tiedonkeruun ulkopuolella ja linkitys erikseen
        - Nyt kuulostaisi siltä että tieto kerättäisiin erikseen
        - Kysymys siitä, miten paljon esim. PUREen on intressejä viedä hankkeita
        - Tämä täytyisi organisoida erikseen

➔ Jatketaan keskustelua tämän osalta

11. Seuraava kokous

- To 23.8.2018

12. Kokouksen päättäminen